

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародних економічних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи
доц. Пантелеймонов А. В.

“ _____ ” _____ 20__ р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
галузь знань	<u>0302 «Міжнародні відносини»</u>
спеціальність	<u>6.030203 «Міжнародні економічні відносини»</u>
освітня програма	<u>«Міжнародні економічні відносини»</u>
спеціалізація	<u>«Міжнародні економічні відносини»</u>
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>
факультет	<u>міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу</u>

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
“28” серпня 2018 року, протокол №1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Казакова Н.А., к.географ.наук, доцент,
професор кафедри міжнародних економічних
відносин ХНУ імені В. Н. Каразіна
Чичина О.А., к. економ. наук, доцент кафедри
міжнародних економічних відносин ХНУ імені
В. Н. Каразіна

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин
Протокол від “28” серпня 2018 року №1

Завідувач кафедри

(підпис)

Казакова Н.А.

Програму погоджено методичною комісією факультету міжнародних
економічних відносин та туристичного бізнесу
Протокол від “28” серпня 2018 року №1

Голова методичної комісії

(підпис)

Григорова-Беренда Л. І.

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Міжнародні економічні відносини” складена відповідно до освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти напряму підготовки 6.030203 – “Міжнародні економічні відносини”

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни - формування системи спеціальних знань з проблем розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин (МЕВ) для фундаментальної та спеціальної економічної освіти та для практичної діяльності у сфері національного і світового господарства.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування у студентів системи знань про основні форми міжнародних економічних відносин (міжнародну торгівлю, міжнародний рух капіталів, валютно-фінансові та кредитні відносини, науково-технологічний обмін, міжнародну міграцію робочої сили тощо), сучасні форми активізації міжнародних економічних відносин (вільні економічні зони, транснаціональні корпорації);
- вивчення основних закономірностей розвитку сучасних міжнародних економічних відносин, шляхів та особливостей їх реалізації як загалом, так і на прикладі країн, інтеграційних об’єднань, регіонів світової економіки;
- визначення місця і ролі України в системі міжнародних економічних відносин.

1.3. Кількість кредитів – 6

1.4. Загальна кількість годин 180

1.5. Характеристика навчальної дисципліни		
Обов’язкова		
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання	
Рік підготовки		
4-й	4-й	
Семестр		
7,8-й	7,8-й	
Лекції		
56 год.	24 год.	
	7-й семестр	8-й семестр
	12 год. (у тому числі 2 аудиторні, 10 дистанційні)	12 год. (у тому числі 4 аудиторні, 8 дистанційні)
Практичні, семінарські заняття		
28 год.	-	
Самостійна робота		
96 год.	156 год.	
Індивідуальні завдання		
в т.ч. курсова робота – 30 год.		

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- понятійний апарат, що застосовується в світовій господарській практиці;
- сутність міжнародних економічних відносин, їх значення і еволюцію, чинники і рівні розвитку, особливості дії законів і принципів;

- загальні закономірності розвитку міжнародних економічних відносин, форми прояву цих закономірностей у різних секторах і регіонах, інтеграційних об'єднаннях, економічних союзах та окремих країнах світового господарства;
- основні механізми регулювання і управління розвитком міжнародних економічних відносин на національному та інтернаціональному рівнях;
- особливості участі України в міжнародних економічних відносинах;

вміти :

- творчо аналізувати стан системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми й тенденції їх розвитку;
- аналізувати динамічні якісні зміни у розвитку міжнародних економічних відносин;
- давати оцінку поточним міжнародним економічним подіям;
- характеризувати сучасний стан, проблеми та перспективи участі України в міжнародних господарських зв'язках;
- використовувати одержані знання в умовах України, виходячи з цілей її інтеграції у сучасну систему світогосподарських зв'язків.

Набуті знання при вивченні курсу розширяють базу теоретичних економічних знань у студентів як основи для формування навичок і вмінь дослідження практичних проблем сучасних міжнародних економічних відносин, створюють логічну основу для підготовки висококваліфікованих фахівців з вищою економічною освітою, дозволяють майбутнім спеціалістам застосовувати їх у науковій та практичній діяльності при вирішенні фахових завдань.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Тема 1.1. Сутність, мета та функції міжнародних інвестицій.

Поняття та економічна сутність інвестицій. Інвестиції на мікро- та макрорівнях. Ознаки інвестицій. Чинники інвестицій. Функціонально-елементний склад інвестицій: за обсягом і впливом на економіку; за формами власності; за періодом дії; за регіональною ознакою; за характером участі в інвестиційному процесі. Ефект мультиплікатора. Державна іноземна допомога. Міжнародна інвестиції, їх систематизація та особливості. Систематизація міжнародних інвестицій. Ризики міжнародних інвестицій. Види, форми і мотивація руху капіталу. Втеча капіталу. Чистий приплив капіталу. Сутність та складові міжнародного інвестиційного ринку. Інвестиційна діяльність. Інвестиційний ринок. Інвестиційні ресурси. Учасники інвестиційної діяльності. Об'єкти інвестування. Міжнародна інвестиційна діяльність. Міжнародний інвестиційний ринок. Класифікація інвестицій за об'єктом інвестування. Функціональна структура міжнародного інвестиційного ринку. Ринок об'єктів реального інвестування. Ринок інструментів фінансового інвестування. Грошовий ринок. Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність. Міжнародні операції з цінними паперами. Специфіка типів міжнародної інвестиційної діяльності. Інвестиційний цикл. Інвестиційний процес. Етапи інвестиційного процесу. Інфраструктура міжнародного інвестування. Ресурси суб'єктів інвестиційної діяльності.

Тема 1.2. Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність.

Форми та мотивація міжнародної підприємницької інвестиційної діяльності. Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність та її чинники. Основні форми міжнародної підприємницької інвестиційної діяльності. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ). Ефект іноземних інвестицій на економічний розвиток приймаючої країни. Систематизація інвестиційних цінних паперів. Портфельне інвестування в цінні папери. Диверсифікація. Біржовий та фондовий індекс. Цілі, принципи, форми державного регулювання інвестиційної діяльності. Державне регулювання інвестиційної діяльності. Форми державного регулювання інвестиційної діяльності. Політика залучання ПІІ. Вплив ПІІ на

економіку країни-одержувача. Політика імпортозаміщення. Політика стимулювання експорту. Політика стимулювання інвестицій. Спеціальні економічні зони та індустриальні парки як механізм залучення інвестицій.

Розділ 2. МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ОБМІН.

Тема 2.1. Сутність міжнародного науково-технологічного обміну.

Сутність міжнародного науково-технологічного обміну. Поняття міжнародного науково-технологічного обміну (МНТО). Особливості сучасності МНТО. Шляхи передачі технологій на міжнародному ринку технологій. Технологічна ємність торгівлі. Основні високотехнологічні галузі. Технологічна політика ТНК. Розвиток міжнародної технічної допомоги.

Тема 2.2. Доцільність і форми міжнародної передачі технологій.

Доцільність і форми міжнародної передачі технологій. Передумови участі в МНТО на макро- та мікрорівнях. Економічна доцільність експорту та імпорту технологій. Форми міжнародної передачі технологій. Моделі технологічного маркетингу. Ліцензійна торгівля.

Вартісна оцінка технологій на світових ринках. Типи економічного механізму передачі технологій. Методи цінових розрахунків при реалізації науково-технічної продукції. Вплив факторів на розмір винагороди за технологію.

Розділ 3. ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СИСТЕМУ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Тема 3.1. Сутність інтеграційних процесів у світовому господарстві.

Сутність, головні передумови й цілі інтеграційних процесів. Економічна інтеграція. Розвиток інтеграційних процесів. Мета та ознаки інтеграційних процесів. Етапи інтеграційного процесу. Зона вільної торгівлі. Митний союз. Загальний ринок. Економічний союз. Валютний союз. Повна економічна та політична інтеграція. Основні форми сучасної економічної інтеграції. Рівні взаємодії економічних систем в процесі економічної інтеграції.

Тема 12.2. Вплив інтеграційних процесів на систему міжнародних економічних відносин.

Ефекти інтеграційних процесів. Статичні ефекти інтеграції. Ефект створення торгівлі. Ефект відхилення торгівлі. Динамічні ефекти. Ефект «відкритості». Ефект «закритості». Суперечливі наслідки інтеграційного процесу. Класифікація основних характеристик інтеграційних процесів. Основні проблеми регіональної інтеграції. Характеристика основних інтеграційних угруповань. Європейський союз. Північноамериканська зона вільної торгівлі. МЕРКОСУР. Організації Азіатсько-Тихоокеанського економічного співробітництва. Асоціація держав Південно-Східної Азії. Співдружність незалежних держав. Латино-американська асоціація інтеграції (ЛІАІ). Інтеграційні об'єднання Африки. Митний та економічний союз Центральної Африки (ЮДЕАК).

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Міжнародний науково-технологічний обмін												
Тема 1.1. Сутність міжнародного НТО	24	8	4			6	17	2				15
Тема 1.2 Доцільність і форми міжнародної передачі технологій	26	8	4			6	20	2				18
Разом за розділом 1	50	16	8			12	37	4				33

Розділ 2. Інтеграційні процеси та їх вплив на систему міжнародних економічних відносин												
Тема 2.1. Сутність інтеграційних процесів у світовому господарстві	24	8	4			5	20	4				16
Тема 2.2. Вплив інтеграційних процесів на систему МЕВ	26	8	4			5	21	4				17
Разом за розділом 2	50	16	8			10	41	8				33
Курсова робота	30					30	30					30
Усього за 7-ий семестр	100	32	16			52	108	12				96
Розділ 3. Міжнародна інвестиційна діяльність												
Тема 3.1 Сутність, мета та функції міжнародних інвестицій	40	12	6			22	37	7				30
Тема 3.2. Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність	40	12	6			22	35	5				30
Разом за розділом 1	80	24	12			44	72	12				60
Усього за 8-ий семестр	80	24	12			44	72	12				60
Усього годин за курсом	180	56	28			96	180	24				156

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.1	Сутність міжнародного НТО	3
1.2	Доцільність і форми міжнародної передачі технології	3
2.1	Сутність інтеграційних процесів у світовому господарстві	3
2.2	Вплив інтеграційних процесів на систему МЕВ	3
3.1	Сутність, мета та функції міжнародних інвестицій	8
3.2	Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність	8
	Разом	28

5. Завдання для самостійної роботи

№	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.1.	За темою «Сутність міжнародного НТО». Історія виникнення та розвитку науково-технологічного обміну. Написання доповіді.	10
1.2.	За темою «Доцільність і форми міжнародної передачі технології». Виконання практичної роботи «Аналіз світового ринку науково-технологічної продукції».	10
2.1.	За темою «Сутність інтеграційних процесів у світовому господарстві». Виконання практичної роботи «Інтеграційні об'єднання».	10
2.2.	За темою «Вплив інтеграційних процесів на систему МЕВ». Реферат на тему: «Глобальні проблеми сучасності: причини, наслідки, шляхи вирішення».	12
3.1.	За темою «Сутність, мета та функції міжнародних інвестицій». Виконання практичної роботи «Інвестиційна діяльність країн світу».	12
3.2.	За темою «Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність». Виконання практичної роботи «Інвестиційний діяльність підприємств».	12
4.	Виконання курсової роботи	30
	Разом	96

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальним навчально-дослідним завданням у 7-му семестрі (4-й курс) є підготовка **курсової роботи**. Більш детальну інформацію Ви знайдете у Методичних рекомендаціях до виконання курсової роботи з дисципліни «Міжнародні економічні відносини».

Тема курсової роботи вибирається студентами зі списку, що пропонується, або запропонованого самими студентами:

1. Світове господарство: сутність та сучасні тенденції розвитку.
2. Значення світогосподарських зв'язків для національної економіки: проблеми розвитку та вдосконалення.
3. Глобалізація світової економіки: зміст і перспективи.
4. Проблеми та перспективи формування глобального ринку.
5. Міжнародне виробниче кооперування: основні напрямки і тенденції розвитку.
6. Міжнародна спеціалізація національної економіки і тенденції її зміни в сучасних умовах.
7. Діалектика внутрішньоекономічних і зовнішньоекономічних інтересів країни.
8. Міжнародний поділ праці: зміст, форми, чинники розвитку.
9. Україна в міжнародному поділі праці: стан, проблеми та перспективи.
10. Вплив глобалізації світової економіки на ринок праці.
11. Україна на світовому ринку праці.
12. Фактори економічної взаємозалежності країн у сучасному світі.
13. Міжнародна економічна інтеграція: зміст, форми, умови розвитку.
14. Стан і перспективи розвитку європейської економічної інтеграції.
15. Інтеграційне співробітництво країн СНД.
16. Участь України в інтеграційних процесах сучасного світу.
17. Механізм, напрямки та проблеми співробітництва України з ЄС.
18. Європейська економічна інтеграція та її вплив на економічні інтереси України.
19. Участь України в діяльності міжнародних економічних організацій.
20. Інтереси та потенціал України у розвитку економічних зв'язків з Росією.
21. Зростання значення міжнародної торгівлі в національній економіці.
22. Масштаби, структура і тенденції розвитку світової торгівлі.
23. Товарна структура світової торгівлі: сучасні тенденції і перспективи.
24. Географічна структура світової торгівлі: стан і перспективи.
25. Конкурентоспроможність країн в умовах глобалізації світових ринків.
26. Світовий ринок послуг: становлення та особливості розвитку.
27. Світовий фінансовий ринок: структура, динаміка, перспективи.
28. Сучасні світові товарні ринки і Україна.
29. Україна на світовому ринку товарів і послуг.
30. Конкурентоспроможність вітчизняного виробника на світовому ринку: проблеми і перспективи.
31. Структура і динаміка торговельного балансу України.
32. Сучасні інструменти державного регулювання міжнародної торгівлі.
33. Лібералізація та протекціонізм в зовнішньоторговельній політиці України.
34. Демпінг і антидемпінгові процедури в міжнародній торгівлі.
35. Проблеми недобросовісної конкуренції: зарубіжний та вітчизняний досвід.
36. Міжнародна конкуренція і конкурентоспроможність: переваги, форми, напрямки розвитку.
37. Ефективність моделі відкритої економіки (на прикладі конкретної країни).
38. Форми і методи міжнародної конкуренції на світовому ринку.
39. Конкурентоспроможність міжнародних фірм і фактори, що її визначають.
40. Міжнародна торгова політика в рамках ГАТТ / СОТ.
41. Міжнародна мобільність факторів виробництва: причини, наслідки.
42. Міжнародний рух капіталу: його цілі, форми та сучасні тенденції.
43. Проблеми виникнення кризи зовнішньої заборгованості в світі і шляхи її подолання.
44. Роль держави в залученні і регулюванні закордонних інвестицій.
45. Зростання прямих закордонних інвестицій і значення транснаціональних корпорацій.

46. Наслідки діяльності ТНК в світовому господарстві і проблеми її регулювання.
47. Світовий ринок технологій: структура, особливості, сучасні тенденції.
48. Міжнародний науково-технологічний обмін в сучасній світовій економіці.
49. Проблеми і перспективи участі іноземного капіталу в економіці України.
50. Потенційні і реальні умови залучення іноземних інвестицій в економіку України.
51. Міжнародна міграція робочої сили, її види, динаміка.
52. «Витік умів» в сучасному світі: причини, напрямки, оцінка наслідків.
53. Науково-технічна революція (НТР) і її вплив на розвиток світової економіки.
54. Світовий валютний ринок: сучасні тенденції і перспективи.
55. Роль міжнародних фінансових організацій у функціонуванні світової валютної системи.
56. Єдина валюта країн ЄС - євро: проблеми і перспективи.
57. Вплив МВФ на світову економіку.
58. Роль Світового банку в економічному розвитку країн світу.
59. ОЕСР: цілі діяльності, функції, вплив на світову економіку.
60. Регіональна інтеграція у валютно-фінансовій сфері: світовий досвід та можливості його використання в інтеграційних об'єднаннях за участю України.
61. Вільні економічні зони та їх роль в залученні іноземного капіталу.
62. Місце і роль США у світовій економіці.
63. Місце і роль Європейського Союзу у світовій економіці.
64. Місце і роль Японії у світовій економіці.
65. Місце і роль Китаю у світовій економіці.
66. Держави АСЕАН в системі світового господарства.
67. Держави Магрибу в системі світового господарства.
68. Північноамериканська угода про вільну торгівлю (НАФТА).
69. Глобальні проблеми сучасності: причини, наслідки, шляхи вирішення.
70. Економічна безпека і проблеми її забезпечення в сучасній світовій економіці.
71. Національна економічна безпека України: шляхи її забезпечення.
72. Економічне зростання та проблеми споживання природних ресурсів у світі.
73. Світова і національна енергетична безпека.
74. Структура та основні тенденції розвитку паливно-енергетичного комплексу в світовій економіці.
75. Виробництво і споживання продовольства в світовій економіці.
76. Розвиток технопарків та технополісів в світі.
77. Міжнародний венчурний бізнес.
78. Міжнародна консалтингова діяльність.
79. Офшори у світовій економіці: причини виникнення та сучасний стан.
80. Міжнародний туризм.

Критерії оцінювання курсової роботи

Критерії оцінки	Бал за шкалою	
	Національною	ECTS
1) Студент показав глибокі теоретичні знання дисципліни; 2) оволодів первинними навиками дослідної роботи : збирати дані, аналізувати, творчо осмислювати, формулювати висновки; 3) дає свої пропозиції і рекомендації з предмету дослідження; 4) виконав роботу грамотно літературною українською мовою; 5) оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; 6) на захисті продемонстрував глибокі знання теми дослідження, тверде і впевнено відповів на запитання членів комісії.	відмінно	90-100

1) Студент показав досить високі теоретичні знання дисципліни; 2) оволодів первинними навиками дослідної роботи : збирати дані, аналізувати, осмислювати їх, формулювати висновки, але не завжди критично ставиться до використаних джерел та літератури; 3) дає свої пропозиції і рекомендації з предмету дослідження , однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування; 4) виконав роботу грамотно літературною українською мовою , але допустив нечисленні граматичні та стилістичні помилки; 5) оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; 6) на захисті продемонстрував добрі знання з теми дослідження, відповів на запитання членів комісії.	добре	80-89
		70-79
1) Студент показав достатні теоретичні знання з дисципліни; 2) в основному оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані , аналізувати, осмислювати їх , формулювати висновки, однак допускає в роботі порушення принципів логічного і послідовного викладу матеріалу, мають місце окремі фактичні помилки і неточності; 3) не може сформулювати пропозиції і рекомендації з теми дослідження або обґрунтувати їх; 4) допускає помилки в оформленні роботи та її науково - довідкового апарату; 5) допускає численні граматичні та стилістичні помилки; 6) на захисті продемонстрував задовільні знання з теми дослідження, але не зумів впевнено й чітко відповісти на додаткові запитання членів комісії.	задовільно	60-69
		50-59
При захисті студент проявив повне незнання досліджуваної проблеми, не зумів задовільно відповісти на поставлені питання, що свідчить про несамотійне виконання курсової роботи.	незадовільно	1-49

7. Методи контролю

Засвоєння теми (**поточний контроль**) контролюється на семінарських заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння модулів (**проміжний контроль**) – на семінарських підсумкових заняттях або виконанням індивідуальної семестрової роботи (курсної роботи).

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- практичні завдання;
- тестові завдання;
- виконання творчих завдань (підготовка і виступ з презентацією есе);
- виконання семестрової роботи (письмова форма заліку або екзамену);
- виконання курсової роботи.

Підсумковий контроль засвоєння тем курсу здійснюється по їх завершенню на підсумкових заняттях та на іспиті. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

8. Схема нарахування балів 7-8-й семестри

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання						Сума		
Розділ 1		Розділ 2		Розділ 3			Разом	Екзамен
T1.1	T1.2	T2.1	T2.2	T3.1	T3.2	60	40 (тести)	100
10	10	10	10	10	10			
5 балів за відповіді на питання та 5 балів за виконання тестових завдань за кожною темою								

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для екзамену
90 – 100	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
1 – 49	незадовільно

9. Рекомендована література

Основна література

1. Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 602 с.
2. Світова економіка : підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 349 с.
3. Голиков А.П., Черномаз П.А. Международные экономические термины: словарь – справочник.- Харьков : ХНУ им.В.Н.Каразина, 2007. – 332 с.
4. Горбач Л.М., Плотников О.В. Міжнародні економічні відносини: Підручник. – К.: Кондор, 2005. – 358 с.
5. Козик В.В. Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. Посібник. - К.: Знання, 2006
6. Школа І.М., Козменко В.М., Бабінська О.В. Міжнародні економічні відносини. – К.: КНТЕУ, 2003. – 589 с.
7. Комишин С.В. Международные экономические отношения на рубеже тысячелетий: Учебное пособие. – Херсон: Олди-плюс, 2002. – 560 с.
8. Курсова робота з дисципліни «Міжнародні економічні відносини»: методичні рекомендації до виконання (для студентів напряму підготовки 6.030203 - «Міжнародні економічні відносини» денної та заочної форм навчання) / Л.І. Григорова-Беренда, Н.А. Казакова, М.В. Шуба. – Харків, ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – 32 с.
9. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: Історія. Підручник. – К.: Либідь, 2006. – 384 с.
10. Международные экономические отношения: Учебник для вузов/ В.Е.Рыбалкин, Ю.А.Щербанин и др.; Под ред. проф. В.Е.Рыбалкина. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004.
11. Авдокушин Е.Ф. Международные экономические отношения: Учебник. – М.: Экономист, 2004. - 366с.
12. Киреев А. Международная экономика: В 2-х ч. - М.: Международные отношения, 2001.
13. Світова економіка: Підручник /А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач та ін. - К.: Либідь, 2007. – 640 с.

Додаткова література

1. Макуха С.М. Україна в міжнародних економічних відносинах в умовах глобалізації. Х.: Легос, 2003
2. Міжнародна економіка: Навч.-метод. Посібник для самост. вивч. дисц. / За ред. проф. А.М. Поручника. – К.: КНЕУ, 2005. – 160 с.
3. Міжнародна економіка: Підручник / А.П. Румянцев, Г.Н. Климко, В.В. Рокоча та ін., За ред. А.П. Румянцева. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2004. – 449 с.
4. Козак Ю.Г., Ковалевський В.В., Ржепішевський К.І. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: Навчальний посібник. – Київ: “Центр навчальної літератури”, 2004. – 676 с.
5. Азарян Е.М.Международный маркетинг. Х., Студцентр, 2003
6. Воронин В.П. и др. Мировая экономика: Краткий курс Лекций. М.: Юрайт, 2003
7. Гладков И.С. Мировая экономика и международные экономические отношения. М.: Издат. Дом "Дашков и К", 2003.
8. Міжнародна економіка та міжнародні відносини. Практикум/ Козик В.В. та інш. К.: Вікар, 2003
9. Економіка зарубіжних країн / За ред. Козака Ю. К.: ЦУЛ, 2003
10. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль 1. Світова система господарювання. Навчально-практичний посібник. – К.: “Видавничий дім “Професіонал”, 2008. – 368 с.
11. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль II. Міжнародні ринки та форми міжнародної взаємодії. Навчально-практичний посібник. – К.: “Видавничий дім “Професіонал”, 2008. – 368 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Електронний портал суспільних організацій України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://civicua.org>
2. Електронний портал Євросоюзу [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://europa.eu.int/>
3. Офіційний сайт газети Financial Times [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://news.ft.com/>
4. Офіційний сайт Білого дому (Вашингтон) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://whitehouse.org/>
5. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.bank.gov.ua/>
6. Європейська асоціація трансферу технологій, інновацій та інформації [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.cordis.lu/>
7. Сайт журналу Economist [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economist.com/>
8. Інформаційне агентство Експресінформ – основні фінансові індикатори України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ei.com.ua/>
9. Офіційний сайт Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.me.gov.ua/>
10. Офіційний сайт Організації безпеки та співробітництва в Європі [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.osce.org/>
11. Офіційний сайт UNCTAD [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.unctad.org>
12. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.worldbank.org/>
13. Офіційний сайт Рахункової палати України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: www.ac-rada.gov.ua
14. Європейський бібліопростір [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: www.cordis.lu/libraries